

KLUK ODNIKUD

KATHERINE MARSHOVÁ

KLUK ODNIKUD

KATHERINE MARSHOVÁ

KLUK ODNIKUD

ARGO

Přeložila Petra Johana Poncarová

© Argo, 2019

Text copyright © 2018 by Katherine Marsh

Jacket illustration copyright © 2018 by Lizzy Stewart

Translation © Petra Johana Poncarová, 2019

ISBN 978-80-257-2859-8 (váz.)

ISBN 978-80-257-3004-1 (e-kniha)

Věnováno Sashovi, Natalii a dětem světa.

À Sasha, à Natalia et aux enfants du monde.

إلى ساشا وناتاليا وأطفال العالم.

KAPITOLA 1

Záměrně čekali na zataženou červencovou noc, kdy nebude svítit měsíc. Podle pašeráků tak bylo méně pravděpodobné, že je zahlédne řecká pobřežní hlídka.

Ted' se však jejich neviditelnost změnila v problém. Vrchní část nafukovacího gumového člunu se pohupovala sotva deset centimetrů nad hladinou Egejského moře, ponořená o několik centimetrů hlouběji, než když vyplouvali. Na dohled nebyla žádná země. Kapitán se snažil znovu nastartovat motor. Siluety osmnácti mužů, tří žen a čtyř dětí se choulily k sobě. Někteří z nich měli špatně padnoucí záchranné vesty a jen několik z nich umělo plavat.

„Pokud ten motor nenastartuje, utopíme se,“ vyhrkla jedna žena příškrčeným hlasem zesíleným panikou.

Nikdo jí neodporoval.

Ahmed Nasser k sobě tiskl záchrannou vestu. Pro čtrnáctiletého kluka byla příliš malá, vždyť Ahmed už skoro dorostl tátu. Vzpomínal na historky, které slyšel v Turecku, o pašerácích prodávajících vadné záchranné vesty, v nichž se lidé potápějí, místo aby pluli na hladině.

Na rameni ucítil dotek ruky. „Ahmede, duše moje, neboj se.“

Ahmed se podíval na otcovu rozložitou postavu tísnící se u boku lodi. Táta měl přes rameno přehozenou černou

duši z kola a klidně se usmíval, jako by věděl, že se jim nic nestane. Ahmed však z pachu nemytých zpocených těl, zděšených pohledů a neklidného převalování vln, z kterého se jim dělalo nevolno, získal jiný dojem.

„Ta paní má pravdu,“ zašeptal Ahmed. „Člun uchází. Jestli kapitán nenahodí motor...“

„Pst,“ napomenul ho táta.

Mluvil rozhodně, ale zároveň jemně, jako by utěšoval dítě. Ahmed však byl dost starý na to, aby vycítil, jaká bezmoc se v jeho slovech skrývá. Pomyslel na matku, na sestry, na dědečka – byla jejich smrt horší než to, co je čeká? Táta ho ujišťoval, že zemřeli bezbolestně. Jistě, zemřeli rychleji. Neměli čas na falešná slova útěchy.

Turecké pobřeží dělí od řeckého ostrova Lesbos necelých deset kilometrů. Ahmed vyhlížel světla z pevniny nebo alespoň z jiné lodi, ale nic neviděl. Kde je Evropa? Kde je zbytek světa? Nikde ani hvězda, která by slibovala, že někde existuje lepší život. Nebe bylo stejně tmavé jako moře pod nimi. Ahmed stěží rozeznával ciferník hodinek z nerezové oceli, které až do toho večera nosil na zápěstí táta a pak je připnul jemu. Byly to hodinky jeho pradědečka, model Omega Seamaster, tedy Mořeplavec, což teď působilo poněkud ironicky.

„Bábá, víš přece, že neumím plavat,“ zašeptal Ahmed.

„Nebudeš muset,“ ujistil ho táta.

Ale Ahmedovi už prosakovala do tenisek voda. Cítil, jak se na dně člunu převaluje sem a tam. Cestující házeli zavazadla do moře, aby člun odlehčili. Ahmed pozoroval, jak se tašky pohupují na hladině a pak odplouvají nebo se potápějí. Několik lidí se pokoušelo vylévat vodu pomocí plastových láhví, ale k ničemu to nebylo. Žena před nimi

se rozplakala. Ahmed si teprve teď všiml, že má v šátku přivázané dítě.

„Neplačte,“ utěšoval ji Ahmedův táta. „Ve člunu je vody dost i bez vašich slz.“

Ale žena se rozplakala ještě víc.

„*Alláhu akbar*,“ modlilo se několik lidí.

„*Bábá...*“

„Ta paní má pravdu,“ přerušil ho táta. „Musíme udržet člun v pohybu. Ale ty se neutopíš. Ani ostatní.“

Ahmed si všiml, že se táta dívá na ženu a její dítě i na další vystrašené cizí lidi v přecpaném člunu. Vtom si táta stáhl z ramene duši, přetáhl ji Ahmedovi přes hlavu a navlékl mu ji kolem trupu. Naklonil se k němu a pošeptal mu: „Odpusť mi, duše moje. Musím tě tu chvíli nechat samotného.“

„Samotného? A proč?“

Jenže táta se už odvrátil.

„*Bábá!*“

Ahmed se pokusil po něm natáhnout, ale zjistil, že mu duše drží paže u těla. Než je stačil vyprostit, táta už měl jednu nohu přehozenou přes bok člunu.

Ahmed se k němu vrhl, aby ho zadržel. Bylo však příliš pozdě. Táta vklouzl do tmavé vody jako úhoř. Po chvíli se zase vynořil a šlapal vodu.

„Co to děláš?“ zavolal na něj Ahmed.

„Musíme tlačit člun.“ Táta se rozhlížel po cestujících. „Umí tu ještě někdo plavat?“

Pocházeli z nejruznějších zemí — ze Sýrie, Iráku a Afghánistánu, ale Ahmed z jejich bezmocných pohledů pochopil, že jedno mají společné: nikdo z nich neuměl plavat.

A pak se ozval hlas s iráckým přízvukem: „Já umím plavat.“

Ahmed se otočil. Drobný šlachovitý muž si svlékl sako a pak košili. Podal je ženě vedle sebe, která je úhledně složila, jako by chtěla zdůraznit, že očekává jeho návrat. Mezi nimi seděla holčička napůl zapadlá v záchranné vestě.

„Já také,“ přidal se kapitán. Zdálo se, že se kvůli nefunkčnímu motoru stydí, ale Ahmed věděl, že to není jeho chyba. Nebyl to totiž opravdový kapitán, ale jen student inženýrství ze západosyrského města Homs, jehož si pašeráci mezi uprchlíky vybrali, aby řídil člun. Proto k tomu nevděčnému úkolu dostal i podlouhlou oranžovou bóji. Hodil ji do moře a pak skočil za ní.

Ahmed chtěl tátovi vrátit duši od kola, ale on si ji odmítl vzít a tvrdil, že by ho při plavání zpomalovala. Všichni tři muži doplávali k přídi člunu. Jeden z pasažérů posvítil baterkou na tmavou mořskou hladinu, plavci připevnili vlečné lano člunu k bóji a pak se mezi sebou tiše radili, takže Ahmed neslyšel, co říkají. Potom všichni popadli jednou rukou lano, začali kopat nohama a zabírat volnou rukou. Ahmedův otec plaval jako první a druzí dva muži za ním.

Člun poskočil vpřed, jako by ho postrčila obří ruka.

Pasažéři jásalí a volali: „Bůh budiž pochválen!“ Ti, co seděli uprostřed člunu, nabírali vodu ze dna do láhví a podávali je těm, kteří seděli na krajích, aby je vylévali. Jak se Ahmed soustředil na vylévání láhví, jeho strach opadl a nahradila ho pýcha, že jeho táta vede plavce. Připomnělo mu to víkendy dávno před válkou, kdy s rodinou pořádali v okolí Aleppa grilování a pikniky. Pozdě v noci

vedl táta lidový tanec *dabke* a řada tanečníků držících se za ruce a dupajících do rytmu bubnu a tamburíny se točila podle jeho pokynů. Ahmed se díval na hvězdnaté nebe a nechal se divoce zmítat tancem s vědomím, že *bábá* všechno řídí.

O půl hodiny později ho ze vzpomínek vytrhl zvedající se vítr. Lodkou pohazovaly rozbouřené vlny. Občas se přelily přes ochablé boky člunu a Ahmed slyšel, jak na dně šplouchá voda. Znepokojeně pozoroval paprsek světla ozařující jeho tátu a další dva plavce. Nad hlavami se jim tříštily vlny s bílou pěnou a zpomalovaly je, ale jejich paže dál zabíraly jako lopaty větrného mlýna.

Spustil se hustý letní déšť. Za několik minut byl Ahmed promáčený na kost. Říkal si, že taková průtrž mračen nikdy netrvá dlouho, ale příval vody z nebe rozbouřil moře ještě víc. Plavci táhli člun přímo do vln. Člun sebou trhal a házel a napínal lano, které plavci svírali, ale nepotápěl se.

A pak se ze strany přihnala vlna.

Ahmed ji neviděl, ale cítil ji. Překlopila člun na stranu a jako by ho tam držela a zvažovala hodnotu jeho posádky. Ahmed se zhluboka nadechl v obavách, že se loďka převrátí. Člun však sklouzl bokem po vlně, ta se přelila přes plavce a oni v ní zmizeli. Pak urvala bóji z lana a odmrštila ji do tmy.

Vteřinu všichni ve člunu šokovaně mlčeli, potom se rozkřičeli a ohledávali hladinu svítilnami na mobilních telefonech.

„Kde jsou? Vidíte je někdo?“

Vtom se s kašláním vynořil kapitán. Vedle něj vyplaval Iráčan a zalapal po dechu; v ruce stále svíral provaz.

Ale kde je táta?

Ahmedovi se zdálo, že v dálce mezi prudkými provazci deště zahlédl, jak se nad vodou objevila tátova hlava.

„*Bábá!*“ zavolal.

Odpovědi se však nedočkal, a když se na to místo podíval znovu, viděl jen nekonečné vlny s bílými hřebeny.

KAPITOLA 2

Max Howard se málem udusil vaflí.

„Cože jste udělali?“

Max věděl, že mu to mělo být podezřelé hned, když mu rodiče nabídli ten den už druhou vaflí. Zrovna vyšli z ohromného náměstí Grand Place v centru Bruselu, kde turisté civěli na zdobené pozlacené budovy. Byl to jejich třetí den v Belgii a máma chtěla pořídit rodinné foto. Maxovi okamžitě došlo, že fotku vzápětí zveřejní na Facebooku s nějakým přihlouplým komentářem jako „Začátek našeho senzačního roku v Evropě!“

Max byl v Evropě poprvé a náměstí Grand Place mu stejně jako většina toho, co zatím viděl, připadalo nesku-tečné. Úzké dlážděné uličky kolem něj byly plné obchodů s čokoládou, stánků s vaflemi a prodejen suvenýrů nabí-zejících holby na pivo a klíčenky s motivem *Manneken Pis*, sochy čůrajícího chlapečka, která je symbolem Bruselu. Kolem jejich stolku před prodejnou vaflí procházeli tu-risté hovořící směsicí různých jazyků, a třebaže podle všeho bylo ještě dopoledne, číšníci začínali měnit nabídku kavárny na večerní menu. Ale i když byl Max vyčerpaný a nesoustředěný vlivem časového posunu, věděl, že to, co mu rodiče právě řekli, není vůbec dobré.

„Myslel jsem, že půjdu na americkou školu. Jako Claire.“

Max zíral přes kovový stůl na svou sestru. Věděla o tom? Ale Claire jen pohodila dlouhými blond vlasy a dál psala zprávy milionům svých kamarádů doma v Americe. Max měl chuť vyrvat jí telefon z ruky a zařvat: „Ty zrádkyně!“. Ve Washingtonu mu sestra vždycky říkala, co rodiče chystají, a dokonce mu radila, jak zařídit, aby nevyšlo kvůli jeho známám. Když jim rodiče oznámili, že se na rok všichni přestěhují do Bruselu, aby mohl táta pracovat jako poradce v otázkách obrany pro NATO, vojenskou alianci chránící Evropu před Ruskem, Claire to naštvalo dokonce ještě víc než Maxe. Teď mu však sestra dávala jasně najevo, že si musí poradit sám.

Máma seděla na židli vedle něj. Naklonila se k němu. Byla drobná, jen o něco vyšší než on, a přesto se jí dařilo vyvolávat v Maxovi pocit, že se ocitl v pasti.

„Claire chodí na střední. Nemůže si dovolit takové dobrodružství jako ty.“

Ale Max se slovem „dobrodružství“ nedal nachytat. Věděl, co máma ve skutečnosti říká: *Claire je výborná studentka mířící na Harvardovu nebo Yaleovu univerzitu. Kdežto ty jsi sotva prolezl šestou třídu a my se bojíme, že z tebe nikdy nic kloudného nebude.*

Max se obrátil k tátovi. Ten sice upíjel evropskou kávu z malíčkého šálku, ale opálený obličej, šortky s kapsami a tričko s nápisem Marine Corps Marathon z něj dělaly ukázkového Američana. Max na Grand Place kromě táty neviděl ani jednoho člověka v šortkách.

„Tati?“

Max věděl, že rodiče se jen málokdy na něčem shodnou. Táta se však usmál, jako by věděl, co má Max za lubem, a zavrtěl hlavou.

„Je to dobrý nápad, Maxi.“

Max se na rodiče znechuceně díval (a díval by se tak i na Claire, kdyby se obtěžovala zvednout oči od telefonu).

„Ehm, víte, že neumím francouzsky?“

„To se naučíš,“ ubezpečil ho táta.

„Paní Krantzová říká, že máš dobrý sluch,“ dodala máma.

Max cítil, že právnícká část mámina uvažování čekala na to, až bude moct vynést tento drtivý důkaz. Málem se jí zeptal *Cos to říkála?* Byl to ale hloupý vtip a on na vtipkování stejně neměl náladu.

Paní Krantzová byla odbornice na vzdělávání, kterou jeho rodiče najali ve Washingtonu, D. C., poté co Max málem propadl ze všech předmětů kromě dějepisu. Paní Krantzová rodičům vysvětlila, že Max musí zapracovat na svých studijních schopnostech a soustředění a také na tom, aby se nechoval tak impulzivně. To bylo ale nejspíš jen kvůli té příhodě s kolem. Když ten šílený osmák ukradl jeho kamarádovi Kevinovi kolo, Max se za ním pustil. O nic by nešlo, kdyby ovšem šílený osmák neztratil nad kolem kontrolu zrovna ve chvíli, kdy ho Max dostihl, a nezlomil si ruku. Klukovi rodiče z úrazu obvinili Maxe, a navíc se na něj Kevin hrozně naštvál, protože měl kolo celé pokroucené.

V porovnání s tímhle průšvihem byl ale incident s kolem hotová legrace. Tady uvízl v divné cizí zemi, kde lidé jedí koňské maso (máma mu ho ukázala v obchodě, takže věděl, že je to pravda) a mluví jazykem, který zní, jako když někdo vykašlává hlen, a jemu mělo být upřeno základní právo usínat ve třídě, kde se mluví řečí, které rozumí. Druhý stupeň byl dost hrozný v angličtině. A ani nemluvě o kamarádech. Ve Washingtonu jich měl alespoň